

Recepten tegen maagklachten en dergelijke, in het handschrift van Abraham de Haen de jonge, voor Abraham de Haen de Jonge en Abraham de Oude, 12 april 1739 tot en met 20 augustus 1740 op de laatste ongenummerde bladen van De Haens doorschoten handexemplaar van Ludolf Smids, *Schatkamer der Nederlandsse oudheden*, 1711, in: Rijksmuseum Amsterdam, coll. Bibliotheek, K 308 D.

De dosering is aangegeven tussen vierkante haken in de medicinale gewichtsaanduidingen en het medicinale tekenschrift: ons (unica), drachme, scrupel; de getallen in Romeinse cijfers: de één in i of j, de twee: ij, een half (semis) Zie: D.A. Wittop Koning, G.M.M. Houben, *2000 jaar gewichten in de Nederlanden*, Lochem 1980, p. 133-135. Een Amsterdams ons weegt 30,760 gram; een Amsterdamse drachme 3,845 gram; een Amsterdamse scrupel weegt 1,283 gram.

[fol. aI r^o] 12. April 1739. voor de Maag om 't uur een lepel.

R. Aq. Puleg.
 Rosmar á [unica] ij (= 2 Amsterdamse onsen)
 Menthae.
 Cort. Citr. á [unica] j (= 1 Amsterdams ons)
 Spir. Citr.
 Menthae
 Carm. Sylo á [unica] [semis] (= halve Amsterdamse ons)
 ol. St Canci
 Aurantion. a gutt. V. (= 5 druppels)
 Sacchar. Perlat. [drachme] ij (= twee Amsterdamse drachmen)
 m

16. April voor de duizeling en de Maag een eyerlepeltje vol gemengd in een lepel wyn. 1 a 2. daags, na gelegenheid.

R Spirit. Mentha
 Meliss
 Siliox. Convall.
 Citr. á [unica] [semis] (= halve Amsterdamse ons)
 ol. [semis] Macis [scrupel] j (= 1 Amsterdamse scrupel)
 Caryophyllox [scrupel] [semis] (= halve Amsterdamse scrupel)
 Menthae qutt xii (= 12 druppels)
 m

30. Mey 1739. voor my tot bloedzuivering en maagster / king. altemet een koffy kopje vol

R.. Rad. Helen. [unica] i (= 1 Amsterdamse ons)
 Herb. Fumax.
 Trifol. Aquat
 Cochleax..
 Betonic. á M. [semis]
 Uvac. Corinthiae. [unica] ij (= 2 Amsterdamse onsen)
 Coq. in Aq. Com.. ad.
 [unica] xvij (= 18 Amsterdamse onsen) Colaturae. add.
 Syrup. S. Rad. apox [unica] j (= 1 Amsterdamse ons)

28. September 1739. voor vader

R. Extract. Stomach. et Uter.
 Mass. Pill. Foetid. major á [drachme] j (= 1 Amsterdamse drachme)
 M.F. Pill.
 ter in die V. pro Mediocris Maqnitud
 dosi.

[fol. aI v^o] 22. November 1739. voor Vader

R. Mass. Pillu. de Styrae.
 Cochiae. á [scrupel] j (= 1 Amsterdamse scrupel) 's morgens en 's avonds 2. pillen
 M.F. Pull.
 N Xjj (= 12)

3 December: 1739. door Huyzer geordineerd. om te purgeeren

R. Pill d. Majaxn. gr. xjj (= 12)
 Pulv. Diagrid. gr. Vj (= 6)
 Ol. Roris mar. gtt IV (= 4 druppels)
 M.F. Pill. No Vjj (= 7) alle zeven te gelyk inneemen.
 Involv. in pulv. Rad. Clycyrrh:

11 Juni 1740 door Huizer

- R. decoct. Emoll. a carmin. [unica] vjj (= 7 Amsterdamse onsen)
Ol. chamamill. [unica] j (= 1 Amsterdamse ons)
El. Diacathol. [drachme] j. (= 10 Amsterdamse drachmen)
Sal. Gemm. [drachme] j (= 1 Amsterdamse drachme)
M.F. Enem. pro vird. injiciend.

12. do. door Huizer

- R. Pulv. e chil. coner.
----- Matr. pirlar. a [scrupel] ij (= 7 Amsterdamse scrupel)
----- Nitr. depur. [drachme] [semis] (= halve Amsterdamse drachme)
----- Land. cydoneat. gr. 1
M.F. pulv. No. IV (= 4)

om de drie uren een poeder

17 Juni 1740. door Huizer

- R. Pulp. Cars. rec. [drachme] ij (= 2 Amsterdamse drachmen)
----- Tamarrind [drachme] IV (= 4 Amsterdamse drachmen) in drie reizen om de twee uren
Pulv. Nitr. depur [scrupel] j (= 1 Amsterdamse scrupel)
m.

24 Mey door Grashuis voor Vader

- R. Aq. Hysop. [unica] V. (= 5 Amsterdamse onsen)
Foenic [unica] i. (= 1 Amsterdamse ons)
Cirasor. nigr. Comp. [unica] j (= 1 Amsterdamse ons)
Spir. Carm. Sylv. [unica] [semis] (= halve Amsterdamse ons)
Tr. Balsam. Tolutan. [drachme] ii (= 2 Amsterdamse drachmen)
Cocchinell. [drachme] i (= 1 Amsterdamse drachme)

[fol. aII r^o] 24 Juny 1740. door dr. Grashuis voor Vader om t uur of twee / een kopie wat warm

- R. Pad. Gramin.
Eringii a [unica] i (= 1 Amsterdamse ons)
Glycirrh. [drachme] ij (= 2 Amsterdamse drachmen)
Ligni Sarafr.
Sandal. citr. á [drachme] iij (= 3 Amsterdamse drachmen)
Herb: Hederae texr.
Fumar. á M. I [semis]
Flor. Hypere. M. [semis]
Cog. in Aq. Comm. ad [unica] XXIV (= 24 Amsterdamse onsen) Colatura.
detun

dito voor my. / twee maal daags / op een fles / witte wyn

- R. Rad. Helen.
Gentian á [unica] [semis] (= halve Amsterdamse ons)
Cort. Aurant
Winteran. á [drachme] ij (= 2 Amsterdamse drachmen)
Fol. Absinth. p. 1
Lunatur. Chalys [unica] [semis] (= halve Amsterdamse ons)
M.F. [semis] [euil?] grossa.

10. Augusti 1740. voor Vader

- R. Aq. Scabiosa
Baticas a [unica] j [semis] (= 1,5 Amsterdamse ons)
een derdendeel van namiddag
----- 's avonds
----- 's morgens
Tr. Mart. aper [drachme] ij. (= 2 Amsterdamse drachmen)
AEnod. Sydenh. gtt. XV (= 15 druppels)
Syrup. Fumar. [drachme] iij (= 3 Amsterdamse drachmen)
M

20 dito voor Vader door J. Grashuis

- R. Aq. Scabiosae [unica] IV (= 4 Amsterdamse onsen)

Rutae

Rosmar . a [unica] j (= 1 Amsterdamse ons) om het uur of twee / een lepel

Tr. Mart. aper. [drachme] ij (= 2 Amsterdamse drachmen)

Rad. Helen. [drachme] j (= 1 Amsterdamse drachme)

Ther. Androm. [drachme] j (= 1 Amsterdamse drachme)

Syrup. S. Rad. aper. [drachme] ij (= 2 Amsterdamse drachmen)

m